

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра кримінального права і кримінології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-педагогічної роботи
та соціальних питань і розвитку
Львівського національного університету
імені Івана Франка
проф. Лозинський М.В.

«__» _____ 2012 року

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
ІЗ СПЕЦІАЛЬНОГО КУРСУ
«ПРОБЛЕМИ ПРИЗНАЧЕННЯ
ПОКАРАННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ
УКРАЇНИ»**

**для студентів юридичного факультету
денної форми навчання**

галузь знань **0304 «Право»**
спеціальність **8.03040101 «Правознавство»**
спеціалізація **«Кримінально-правова»**
юридичний факультет

Завдання для самостійної роботи студентів із спеціального курсу «Проблеми призначення покарання за законодавством України» для студентів юридичного факультету денної форми навчання за галуззю знань 0304 «Право», спеціальністю 8.03040101 «Правознавство», 2012. – с.

Розробник:

Василяш Василь Михайлович, доцент кафедри кримінального права та кримінології, кандидат юридичних наук, доцент

Завдання для самостійної роботи затверджені на засіданні кафедри кримінального права та кримінології юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (Протокол від «__» _____ 2012 року № __)

Завідувач кафедри

кримінального права та кримінології _____ А.М.Бойко

«__» _____ 2012 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 0304 «Право», спеціальність 8.03040101 «Правознавство»)

Протокол від «__» _____ 2012 року № __

«__» _____ 2012 року

Голова _____ д.ю.н. А.М. Бойко

Перелік завдань для самостійної роботи студента

Назва теми	Кількість годин (денна форма навчання)	Форми коньролю
Призначення покарання: поняття та його види.	4	співбесіда
Теоретичні та практичні проблеми застосування в судовій практиці загальних засад призначення покарання.	6	співбесіда
Особливості призначення основних покарань та проблеми їх застосування у судовій практиці.	4	реферат
Особливості призначення порань, що можуть застосовуватися і як основні, і як додаткові та проблеми їх застосування у судовій практиці.	4	реферат
Особливості призначення додаткових покарань та проблеми їх застосування у судовій практиці.	4	реферат
Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за незакінчений злочин.	6	співбесіда
Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за злочин, вчинений у співучасті.	6	співбесіда
Проблеми призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.	8	співбесіда
Особливості призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання.	6	співбесіда
Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за сукупністю злочинів.	8	співбесіда
Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за сукупністю вироків.	8	співбесіда
Особливості призначення покарання неповнолітнім.	8	співбесіда
Разом	72	

Тема 1. Призначення покарання: поняття та його види.

1. Загальні та спеціальні норми про призначення покарання.
2. Види (межі) призначення покарання.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Благов Е.В. Применение уголовного права. СПб., 2004. – С.303.
2. Благов Е.В. Применение специальных начал назначения уголовного наказания. – М.: Издательство "Юрлитинформ", 2007. – 288с.
3. Брайнин Я.М. Уголовный закон и его применение. М.: 1967. – С .193.
4. Непомнящая Т.В. Назначение уголовного наказания: теория, практика, перспективы. – СПб.: Издательство Р. Асланова "Юридический центр Пресс", 2006. – 781 с.
5. Сундурова О.Ф. Сущность назначения наказания // Материалы юбилейной Всероссийской науч. конф. "Два века юридической науки и образования в Казанском

Тема 2. Теоретичні та практичні проблеми застосування в судовій практиці загальних засад призначення покарання.

1. Призначення покарання з урахуванням обставин, які пом'якшують та обтяжують покарання. Поняття та правова природа обставин, які пом'якшують та обтяжують покарання.
2. Співвідношення обставин, які пом'якшують та обтяжують покарання з кваліфікуючими і пом'якшуючими обставинами.
3. Призначення покарання з урахуванням обставин, які пом'якшують покарання та проблеми їх урахування у судовій практиці.
4. Врахування судом при призначенні покарання обставин, які пом'якшують покарання, що не зазначені у кримінальному законі.
5. Призначення покарання з урахуванням обставин, які обтяжують покарання, та проблеми їх урахування у судовій практиці.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Мясников О.А. О смягчающих наказание обстоятельствах, не указанных в законе //Российская юстиция. – 2001. – №4. – С. 51-52.
2. Мясников О.А. Смягчающие и отягчающие наказание обстоятельства в теории, законодательстве и судебной практике. – М.: ООО Изд-во Юрлитинформ, 2002.
3. Полтавець В.В. Загальні засади призначення покарання за кримінальним законодавством України: Монографія / МВС України, Луг. акад. внутр. Справ ім. 10-річчя незалежності України; [Наук. ред. канд. юрид. наук, проф. Л.М. Кривоченко]. – Луганськ: РВВ ЛАВС, 2005. – 240 с.
4. Скрыбин М.А. Общие начала назначения наказания и их применение к несовершеннолетним. – Казань, 1988.
5. Степашин В.М. Назначение наказания / Вестник Омского университета, 1999, Вып. 2. С. 163-166.
6. Солопанов Ю. Об обстоятельствах, отягчающих ответственность //Советская юстиция. – 1990. – №4. – С. 21.

Тема 3. Особливості призначення основних покарань та проблеми їх застосування у судовій практиці.

1. Громадські роботи. Умови і порядок призначення цього покарання. Обставини, які виключають застосування цього виду покарання.
2. Виправні роботи. Умови і порядок призначення цього покарання. Обставини, які виключають застосування цього виду покарання.
3. Службові обмеження для військовослужбовців. Умови і порядок призначення цього покарання. Обставини, які виключають застосування цього виду покарання.
4. Особливості призначення покарання у виду арешту. Обставини, які виключають застосування цього виду покарання.

5. Обмеження волі. Умови і порядок призначення цього покарання. Обставини, які виключають застосування цього виду покарання.

6. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Умови і порядок призначення цього покарання.

7. Особливості призначення позбавлення волі на певний строк та довічного позбавлення волі.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Антипов В.В., Антипов В.І. Обставини, які виключають застосування кримінального покарання: Монографія. – К.:, 2004. – 208с
2. Антипов В.В. Види та розміри покарання за злочини у сфері господарської діяльності: системно-логічний аналіз // Вісник Національної академії державної податкової служби України. – 2004. – № 1. – С. 252-258
3. . Бажанов М.И. Назначение наказания по советскому уголовному праву. – К.: Вища школа. Головное изд-во, 1980. – 216 с.
4. Бышевский Ю.В., Марцев А.И. Наказание и его назначение. Учебное пособие. – Омск, 1975.
5. Вербенский М.Г. Покарання, не пов'язані з позбавленням волі: загальна характеристика і проблеми застосування //Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ.конф. [Харків] 25-26 жовт. 2001 р. (Редкол.: Сташис В.В.(голов. ред.) та ін. – К. – Х.: “Юрінком Інтер”, 2002. – С. 86-89.
6. Березовська Н. Л. Виправні роботи і їх застосування до неповнолітніх // Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. праць. – Одеса: Юридична література, 2002. – С. 25- 29.
7. Березовская Н. Л. Отличие общественных и исправительных работ // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ. – 2007.- Спеціальний випуск. – С. 19-22.
8. Беца О., Панасюк М., Шкодюк В. Впровадження альтернативних видів покарань в Україні: Посібник / За ред. О.В. Беци. – К.: МП “Леся”, 2003. – 116 с.
9. Богатирьов І. Виправні роботи як вид покарання: Кримінальні, кримінологічні та кримінально - виконавчі проблеми: Монографія. – К.: МП “Леся”, 2002. – 139 с.
10. Богатирьов І. Г. Загальна характеристика кримінальних покарань, альтернативних позбавленню волі (теорія і практика їх упровадження) // Проблеми пенітенціарної теорії і практики: Щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. Вип. 9. – К.: КІВС, 2004. – С. 229-234.
11. Бондарев В.В., Василишин В.О. Щодо призначення кримінального покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців // Вісник Верховного Суду України. – 2004. - № 11.- С. 39-41.
12. Бугаев В.А. Правовые проблемы применения уголовного ареста в отношении военнослужащих // Право і безпека. – 2005. - № 1 (4/1). – С. 46-49.
13. Бугаев В.А. Особливості застосування кримінального арешту у відношенні військовослужбовців // Актуальні проблеми політики. Вип. 13-14. Зб. наук. пр. – Одеса: Юридична література, 2002. – С. 732-738.
14. Гаверов Г.С. Проблемы назначения наказания. – В кн.: Вопросы уголовной ответственности и наказания: Межвузовский сборник научных трудов. – Красноярск, 1986.
15. Гура Р.М. Застосування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю //Новий Кримінальний кодекс України: Питання

- застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. (Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К. – Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 86-89.
16. Григорьев А.Н. Некоторые аспекты назначения и исполнения ареста как вида уголовного наказания в Украине (исторический обзор) // Вісник Луганської академії внутрішніх справ МВС імені 10-річчя незалежності України. – 2002. – № 3. – С. 130-135.
 17. Дементьев С.И. Лишение свободы как мера уголовного наказания. – Краснодар, 1977.
 18. Дементьев С.И. Лишение свободы. Уголовно-правовые и исправительно-трудовые аспекты. – Ростов, 1981.
 19. Денисова Т.А. Види кримінальних покарань: співвідношення КК та КВК // Кримінальний кодекс України 2001 р.: проблеми застосування і перспективи удосконалення: Матеріали між нар. наук.-практ. конф. 13-15 квітня 2007 р.: У 2-х ч. – Львів: Львівський держ. ун-т внутр. справ, 2007. – Ч. 1. – С.23-27.
 20. Ефимов М.А. Лишение свободы как вид уголовного наказания. – Свердловск, 1964.
 21. Иногамова Л.В. Конкуренция норм при назначении наказания в пределах санкции статьи Особенной части Уголовного кодекса //Государство и право. – 1999. – №8. – С. 70-71.
 22. Кириш Б.О. Направлення в дисциплінарний батальйон //Вісник Львівського університету. – Серія юридична. – Вип. 33. – 1996. – С.45-56.
 23. Кириш Б.О. Громадські роботи як вид покарання за кримінальним правом України // Вісник Львівського університету: Зб. наук. праць. Серія юридична. – 2004. – Вип. 39. – С. 399-406.
 24. Кириш Б.О. Застосування покарання у вигляді обмеження волі // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2004. – № 3 (11). – С. 175-182.
 25. Кулинич С., Скоробач О. Обмеження волі як покарання пов'язане з обмеженням особистої свободи без ізоляції від суспільства // Вісник прокуратури. – 2007. – № 6(72). – С. 67-70.
 26. Кучер А. Покарання за Кримінальним кодексом України та його види (закінчення) // Право військової сфери. – 2006. – № 1. – С.11-13.
 27. Литвинов С. Обмеження волі як вид кримінального покарання // Вісник прокуратури. – 2008. – № 3. – С. 27-30.
 28. Маляренко В.Т. Про покарання за новим Кримінальним кодексом України. – К.: Фонд "Правова ініціатива", 2003. – 156 с.
 29. Мостепанюк Л. Довічне позбавлення волі: історія і сучасність // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 8. – С.131-133.
 30. Навроцький В.О. Кримінальний кодекс України 2001 р.: підсумки та очікування // Кримінальний кодекс України 2001 р.: Проблеми застосування і перспективи удосконалення: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 7-8 квітня 2006 р. Частина 1 / Ред. Кол.: Ортинський В.Л. та інші. – Львів: Львівський держ. ун-т внутр. справ, 2006. – С. 5-15.
 31. Пальченкова В.М. Позбавлення волі на певний строк як вид покарання // Від громадянського суспільства до правової держави: Тези III Міжнар. наук.-практ. конф. (24 квітня 2008 р.). – Х.: Харківськ. нац. ун-т ім. Каразіна, 2008. – С. 407-411.
 32. Павленко В. Громадські роботи в системі покарань, не пов'язаних з позбавлення волі: загальна характеристика та шляхи вдосконалення // Право України. – 2003. – № 11, - С. 97-101.
 33. Пироженко О.С. Деякі проблеми застосування альтернативних позбавленню волі покарань // Актуальні проблеми науки в дослідженнях молодих учених: Матеріали

- наук.-практ. конф. Харків, 12 травня 2006 р. – Х.: Вид-во Харківськ. нац. ун-ту внутр. справ, 2006. – С. 25-28.
34. Пономаренко Ю.А. Перелік покарань чи система покарань? // Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. Серія "Право". – Вип. 9. – С. 113-118.
 35. Пономаренко Ю.А. У чому системність системи покарань? // Сучасні проблеми юридичної науки: Тези доп. та наук. повідомл. всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та здобувачів. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – 288 с.
 36. Пуйко В.М. Застосування альтернативних позбавленню волі видів покарань як напрям гуманізації кримінальної політики в Україні // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ. – 2002. – № 2. – С. 149-153.
 37. Рудик В.І. Кримінальне покарання у вигляді позбавлення волі чи ув'язнення? (український і міжнародний досвід) // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ. – 2001. – № 1 (10). – С. 69-77.
 38. Севастьянов В.П. Довічне позбавлення волі: проблеми правового регулювання та практики виконання // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. Вип. 33. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2006. – С.166-174.
 39. Стефанов С.А. Практика применения и исполнения некоторых наказаний, альтернативных лишению свободы // Актуальні проблеми політики. Вип. 16.: Зб. наук. пр. – Одеса: Юридична література, 2003.- С. 360-364.
 40. Ткачова А. Зміст та основні риси громадських робіт // Вісник Академії правових наук України. – 2005. – № 3 (42). – С. 250-258.
 41. Ткачова А. Щодо змісту виправних робіт на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої системи України // Вісник Академії правових наук України. – 2004. – № 4 (39). – С. 230-239.
 42. Ткачова А.В. Щодо історичних і соціально- економічних передумов поширення практики застосування альтернативних видів покарань // Проблема законності. Вип. 781: Респ. міжвідомч. наук. зб. – Х.: Нац. юрид. акад. України. – С. 130-138.
 43. Трубников В.М., Шинкарьов Ю.В. Арешт як вид кримінального покарання та особливості його застосування: Монографія. – Х.: Харків юридичний, 2007. – 2007. – 228 с.
 44. ТютюгинВ.И. Некоторые вопросы применения наказания по новому Уголовному кодексу Украины // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування та вивчення: Матер. міжнар. наук. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовт. 2001 р. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.-Х.: Юрінком-Інтер, 2002. – С. 89- 92.
 45. ТютюгинВ.И. Совершенствование норм УК Украины о применении наказания // Проблемы законности: Респ. міжвідомч. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2006. – Вип. 77. – С. 105-112.
 46. ТютюгинВ.И. Совершенствование Уголовного кодекса Украины об отдельных видах наказаний и их применение // Проблемы правового забезпечення економічної та соціальної політики в Україні: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24-25 травня 2005 р.) / Відп. за випуск: Ю.М. Грошовій, М.І. Панов. – Х.: .: Нац. юрид. акад. України, 2005. – Вип. – С. 552-556.
 47. Фролов О.І. Довічне позбавлення волі у вітчизняному законодавстві // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності: Зб. нук. ст. – Донецьк: Донецьк. ін.-т внутр. справ при Донецьк. Держ. ун-ті, 2001. – № 2. – С. 307- 317.
 48. Фролов О.І. Компаративістський аналіз проблеми довічного позбавлення волі // Проблеми правознавства і правоохоронної діяльності: Збірник наукових праць. – Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України. – 2005 . – № 1. – С. 209-219.

49. Хавронюк М. Види кримінальних покарань: досвід європейських держав // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 3 (45). – С. 95- 101.
50. Хавронюк М.І. Нові види покарань: чи потрібно їх передбачати у Кримінальному кодексі України? // Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1. / Відп. ред.. П.П. Андрушко, П.С. Березін. – К.: Правова єдність, 2009. – С. 401-414.
51. Халимонов С. І. Деякі проблеми застосування та виконання покарань у виді громадських робіт (перспективні питання теорії і практики) // Право і безпека. – 2006. – № 1 (5/1). – С. 102-105.
52. Шинкарьов Ю.В. Обумовленість уведення арешту до сучасної системи покарань України // Державне будівництво та місцеве самоврядування. Вип. 7. Зб. наук. пр. – Х.: Право, 2004. – С. 203-208.
53. Шинкарьов Ю.В. Щодо визначення кола осіб, до яких не може бути застосоване кримінальне покарання у виді арешту // Право і безпека. – 2006. – № 5'2. – С. 78-81.

Тема 4. Особливості призначення покарань, що можуть застосовуватися і як основні, і як додаткові та проблеми їх застосування у судовій практиці.

1. Штраф. Особливості призначення штрафу.
2. Особливості призначення позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Галка В. Застосування штрафу як покарання //Радянське право. – 1989. – №8. – С.71-72.
2. Гура Р.М. Застосування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю //Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. (Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К. – Х.: Юрінком Інтер, 2002. – С. 86-89.
3. Гура Р.М. Обчислення строків виконання покарання у виді позбавлення права займатися певною діяльністю // Конституція – основа державно-правового будівництва і соціального розвитку України: Тези наук. доп. та повідом. учасників наук. конф. молод. учених (м. Харків, 30 червня 2001 р.) – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2001. – С. 202-204.
4. Землянская З., Лужбин А. Назначение лишения права занимать определенные должности или заниматься определенной деятельностью //Советская юстиция. – 1988. – №6. – С. 9.
5. Козирева В.П. Ефективність застосування майнових покарань в судовій практиці України // Право і безпека. – 2005. – № 1 (4/1). – С. 128-130.
6. Козирева В.П. Кримінальні покарання майнового характеру: сутність, мета, практика застосування // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 4. – С. 140-144.
7. Маляренко В.Т. Про покарання за новим Кримінальним кодексом України. – К.: Фонд "Правова ініціатива", 2003. – 156 с.
8. Попрас В.О. Встановлення штрафу як виду покарання в санкціях, залежно від ступеня тяжкості злочину // Питання боротьби зі злочинністю: Зб. наук. праць. Вип. 14: - Х.: Кроссроуд, 2007. – С. 247-257.
9. Попрас В.О. Питання вдосконалення санкцій КК України при визначенні штрафу як додаткового покарання // Матеріали наукових семінарів та "круглих столів", проведених Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого спільно з Академією правових наук України в рамках Фестивалю науки 15-16 травня 2007 року / Упорядники А.П. Гетьман, О.В. Петришин. – Х.: Право, 2007. – С. 36-37.
10. Попрас В.О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України, 2008. – 20 с.

11. Тадевосян З.А. Штраф как мера наказания. – Ереван, 1978.
12. Тютюгин В.И. Лишение права занимать определенные должности как вид наказания по советскому уголовному праву. – Харьков, 1982.
13. Тютюгин В.И. Некоторые вопросы применения наказания по новому Уголовному кодексу Украины //Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовтня 2001 р. (Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К. – Х.: “Юрінком Інтер”. – 2002. – С. 89-92.
14. Шаповалов О.А. Штраф як вид покарання за злочини у сфері господарської діяльності // Питання боротьби зі злочинністю: ЗБ. наук. праць. Вип. 11. – Х.: Кроссроуд, 2006. – С.56-61.
15. Шиян Д.С. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як вид кримінального покарання: Автореф. дис. канд. наук: 12.00.08. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський держ. ун-т внутр. справ, 2008. – 19 с.
16. Шиян Д.С. Проблемні питання позбавлення особи права на працю // Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю на етапі реформування кримінального судочинства: Матер. всеукр. наук.-практ. конф. 14-15 травня. 2002 р., м. Запоріжжя: Юрид. ін-т МВС України, 2002. – С. 121-123.

Тема 5. Особливості призначення додаткових покарань та проблеми їх застосування у судовій практиці.

1. Особливості призначення позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

2. Місце конфіскації майна в системі покарань та особливості призначення цього покарання. Помилки призначення конфіскації майна у судовій практиці.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Бордюгова К.А., Денис Б.І. Конфіскація майна за кримінальним правом України // Збірник підсумкової науково практичної конференції II туру Всеукраїнського конкурсу студентських робіт з юридичних наук у 2007/2008 навчальному році / За заг. ред. проф. А.П. Гетьмана. – Х.: Кроссроуд, 2008. – С. 48-52.
2. Гальперин И.М., Мельникова Ю.Б. Дополнительные наказания. – М.: Юрид. лит., 1981. – 120 с.
3. Горох О.П. Проблемы застосування покарання у виді конфіскації майна // Проблеми пенітенціарної теорії і практики: Щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ. Вип. 9. – К.: КІВС, 2004. – С. 148-154.
4. Горох О.П. Щодо конфіскації майна за злочини у сфері обігу наркотичних засобів // Захист соціальних та економічних прав людини: міжнародні стандарти і законодавство України: Матеріали наук.-практ. конф. 12 березня 2004 року, м. Київ / За ред. О.Ф. Штанька, Н.Б. Болотіної. – К.: КЮІМВС України, 2004. – Ч.2. – С. 145-148.
5. Гуторова Н. Конфіскація майна як вид кримінального покарання: проблеми захисту прав людини // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: Матеріали ІХ регіональної науково-практичної конференції. 13-14 лютого 2003 р. – Львів: Львівський нац. ун-т, 2003. – С. 391-393.
6. Дримлюк І. Щодо призначення додаткових покарань за злочини, передбачені ст. 77 КК УРСР //Радянське право. – 1988. – №5. – С. 65-67.
7. Дуюнов В.К., Цветиковеч А.Л. Дополнительные наказания: теория и практика. – Фрунзе, 1986.

8. Козирева В.П. Конфіскація майна: теорія і практика застосування // Право України. – 2006. – № 1. – С. 98-102.
9. Марченко Н.В. Додаткові покарання в контексті системи покарань // Держава і право. Юридичні і політичні науки. Вип. 40: Зб. наук. пр. –К.: ІДП НАН України, 2008. – С.475-480.
10. Марченко Н.В. Про практику призначення додаткових видів покарань // Від громадського суспільства – до правової держави: Тези II Міжнар. наук.-практ. конф. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – С 390-394.
11. Марченко Н.В. Характеристика спільних ознак та відмінностей додаткових покарань у контексті системи покарань Підприємство, господарство і право – 2008. – С. 131-134.
12. Марчук Ф.М., Гарбовський Л.А. Особливості застосування конфіскації майна // Вісник Верховного Суду України. – 2006. – №7. – С. 32-39.
13. Мельникова В.М. Конфіскація майна як додатковий вид покарання // Юридичні читання молодих вчених: Зб. матеріалів всеукр. наук. конф. 23-24 квітня 2004 р. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2004. – С. 222-225.
14. Мельникова-Крикун В.М. Про недоцільність застосування конфіскації майна як додаткового виду покарання // Вісник Національного університету внутрішніх справ. Вип. 29. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2005. – С. 61-65.
15. Панов М.І. Щодо спеціальної конфіскації як виду покарання за кримінальним правом України // Конституція України – основа побудови правової держави і громадянського суспільства: Тези доповідей та наукових повідомлень учасників всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та здобувачів (26-27 червня 2006 р.) / За аг. ред. М.І.Панова. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2006. – С. 257-262.
16. Собко Г,М, Конфіскація за кримінальним законодавством України: Автореф. дис....канд. юрид. наук:12.00.08. – К.: Ін-т держави і права НАН України ім. В.М. Корецького, 2008. – 18 с.
17. Тютюгін В. Питання застосування додаткових покарань //Радянське право. – 1988. – №9. – С. 51-52.
18. Цветинович А.Л. Дополнительные наказания в советском уголовном праве. – Калининград, 1980.
19. Щеглова Т. Применение дополнительных наказаний в судебной практике //Советская юстиция. – 1983. – №23. – С. 6-7.

Тема 6. Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за незакінчений злочин.

1. Обчислення строку або розміру покарання за вчинення готування до злочину за наявності підстав обов'язкового пом'якшення покарання, передбаченого ст. 69 - 1 КК України.
2. Обчислення строку або розміру покарання за вчинення замаху на злочин за наявності підстав обов'язкового пом'якшення покарання, передбаченого ст. 69 - 1 КК України.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Благоев Е.В. Применение специальных начал назначения уголовного наказания. – М.: Издательство "Юрлитинформ", 2007. – С. 148-172.

2. Благов Е.В. Особенности назначения наказания за неоконченное преступление (вопросы дифференциации и индивидуализации) // Актуальные проблемы правовой защиты личности в уголовном судопроизводстве. Ярославль, 1990.
3. Благов Е. Конкуренция части и целого при неоконченном преступлении и соучастии // Уголовное право. – 2004. – № 1. – С. 11-13
4. Кривенко О.В. Некоторые вопросы применения специальных правил назначения наказания // Правоведение. – 2001. – № 34.
5. Хамитов Р.Н. Специальные правила назначения наказания. – Казань. – 2001.
6. Чернокозиская С. В. Проблемы, возникающие при назначении наказания за приготовление к преступлению // Преступность и уголовное законодательство: реалии, тенденции, взаимовлияние: Сборник научных трудов / Под ред. Н.А. Лопашенко. Саратов, 2004.

Тема 7. Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за злочин, вчинений у співучасті.

1. Проблеми врахування при призначенні покарання за злочин, вчинений у співучасті, обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання.
2. Врахування при призначенні покарання за злочин, вчинений у співучасті, форми співучасті.
3. Типові помилки, що мають місце, у судовій практиці призначення покарання за злочин, вчинений у співучасті.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Благов Е.В. Особенности назначения наказания соучастникам преступления. – Ярославль. – 1993.- 48 с.
2. Благов Е.В. Применение специальных начал назначения уголовного наказания. – М.: Издательство "Юрлитинформ", 2007. – С. 71-99.
3. Борисенко Е.Б. Правила назначения наказания за преступления, совершенные в соучастии // Уголовно- правовые проблемы борьбы с соучастием в преступлении / Ред. кол.: В.Д. Зелинский, Р.Р. Галиакбаров, М.Л. Прохорова. Краснодар. – 2003. – С.69
4. Васи́лаш В.М. Проблеми призначення покарання за злочин, вчинений у співучасті. Актуальні проблеми розвитку державності та правової системи в Україні: Матеріали XIII регіональної науково – практичної конференції (8-9 лютого 2007 р.). – Львів, 2007. – С. 446-4448.
5. Захарян Г.С. Соучастие и индивидуализация наказания //Советская юстиция. – 1989. - №5. – С. 9-11.
6. Угрехелидзе Н. Некоторые вопросы наказания соучастников // Советская юстиция. – 1970. – № 1. – С.18
7. Сидорякова М.В. Назначение наказания участникам групповых преступлений. Автореф. канд. дис. – Самара. – 2003.
8. Энциклопедия уголовного права. Т. 9. Назначение наказания. – Издание профессора Малинина – СПб ГКА., 2008. – С.529-592.

Тема 8. Проблеми призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

1. Призначення більш м'якого виду основного покарання, не зазначеного у санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини КК, що передбачає відповідальність за вчинений злочин.
2. Незастосування додаткового покарання, що передбачене в санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини КК як обов'язкове.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Василяш В.М. Підстави призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом // "Університетські наукові записки" Часопис Хмельницького університету управління та права. – 2008. – №3(27). – С. 250-257.
2. Демченко В. Принципи кримінального законодавства стосовно випадків призначення покарання більш м'якого, ніж передбачено санкцією кримінального кодексу // Актуальні проблеми держави і права: Зб. наук. пр. – Одеса: Юрид. лит-ра, 2003. – Вип.18. – С. 810-813.
3. Дулатбеков Н.О. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено за данное преступление // Дифференциация ответственности и проблемы юридической техники в уголовном праве и процессе: Сб. науч. ст. / Под ред. Л.Л. Кругликова. – Ярославль: Яросл. гос. ун-т, 2002. – С. 64-76.
4. Евдокимова Е.В. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено законом: исторический аспект // Проблемы законности: Респ. міжвідом. наук. зб. / Від. ред. В.Я. Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2005. – Вип. 73. – С. 189-196.
5. Евдокимова Е.В. Применение ст. 69 УК Украины за преступления в сфере хозяйственной деятельности // Відповідальність за злочини у сфері господарської діяльності: Матер. наук.-практ. конференції / Відп. ред. В.В. Сташис (голов. ред.) та ін. – Х.: Вид-во "Кроссрод", 2006. – С. 45-47.
6. Иногамово –Хегай Л.В. Конкуренция уголовно-правовых норм о назначении наказания // Государство и право. – 2001. – № 5. – С. 61-68.
7. Махотник В. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено законом // Советская юстиция. – 1978. – № 13. – С. 7-8.
8. Медведев А. Основания назначения более мягкого наказания, чем предусмотрено законом // Советская юстиция. – 1990ю – № 15. – С. 5-6.
9. Мельникова Ю.Б., Плешаков А. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено законом // Социалистическая законность. – 1976. – № 9. – С.56-58.
10. Музыка А.А. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено законом: все ли положения ст.69 УК Украины соответствуют Конституции Украины? // Конституционные основы уголовного права: Матер. II Всеросс. конгр. по угол. посвященного 10-летию УК РФ. – М.: ТК Велби, 2006. – С. 394-397.
11. Мясников О.А. Проблемы назначения наказания ниже низшего предела санкции // Правоведение. – 2001. – № 3. – С. 126-134.
12. Новиков В. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено законом при наличии исключительных обстоятельств // Уголовное право. – 2004. – № 1. – С. 38-40.
13. Окрема думка судді Конституційного Суду України В.Д. Вознюка у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 КК України (справа № 1-33/2004 про призначення більш м'якого покарання) // Вісник Конституційного Суду України. – 2004. – № 5. – С.46-48.

14. Окрема думка судді Конституційного Суду України В.І. Іващенко у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 КК України (справа № 1-33/2004 про призначення більш м'якого покарання) // Вісник Конституційного Суду України. – 2004. – № 5. – С.48-50.
15. Омельчук О.М. Проблеми законодавчого регулювання призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом // "Університетські наукові записки" Часопис Хмельницького університету управління та права. – 2006. – Випуск 3-4. – С. 330-333.
16. Орлов В.С. Назначение наказания ниже низшего предела, указанного в законе // Применение наказания по советскому уголовному праву. – М, 1958. – 319 с.
17. Питецкий В.В. Назначение наказания более мягкого, чем предусмотрено законом. – В кн.: Вопросы уголовной ответственности и наказания: Межвузовский сборник научных трудов. – Красноярск, 1986.
18. Плешаков А.М. Назначение более мягкого наказания, чем предусмотрено законом: Автореф. дис... канд. юр. наук: 12.00.08. – М.,1979. – 22 с.
19. Сахнюк С.В. Теоретичні та практичні аспекти пом'якшення покарання за кримінальним законодавством України: Автореф. дис... канд. юрид. наук / Інст. держ. і пр. ім. В.М. Корецького НАНУ. – К., 2001. – 19 с.
20. Скомороха В. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом: питання конституційності // Право України. – 2005. – № 4. – С.3-9.
21. Становский М.Н. Назначение наказания. – Спб.: Издательство "Юридический центр Пресс", 1999. – С.277-286.
22. Суворов Д.Д. Теоретические проблемы обязательного смягчения уголовного наказания. – Дис. канд. юр. наук: 12.00.08. – Пятигорск, 2005. – 200 с.
23. Сумина Л.Н. Некоторые вопросы практики назначения более мягкого наказания, чем предусмотрено законом по советскому уголовному праву // Вопросы повышения эффективности уголовного законодательства в современных условиях. – Свердловск, 1979. – С. 129-135.
24. Тютюгін В.І. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом: Конспект лекції. – Х., 1993. – 18 с.
25. Чечель Г. Назначение наказания более мягкого, чем предусмотрено законом // Социалистическая законность. – 1974. – № 1. – С. 66-67.

Тема 9. Особливості призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання.

- 1.Зміст обставин, що пом'якшують покарання, за наявності яких суд призначає покарання у межах, визначених ст. 69 – 1 КК України.
- 2.Строк або розмір покарання, що призначається судом винній особі за вчинення злочину, за наявності обставин, що пом'якшують покарання.
- 3.Проблеми визначення строку або розміру покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання, у судовій практиці.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Буланов А. Ю. Роль смягчающих обстоятельств при квалификации преступлений и назначении наказания: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08: Москва, 2004. – 176 с.

2. Качан М.И. Правила назначения наказания при наличии смягчающих обстоятельств по уголовному законодательству зарубежных стран // Проблемы понимания и тенденции развития государства и права в XXI веке. – Ставрополь: Старопольсервисшкола, 2004, - С. 161-168.
3. Становский М.Н. Назначение наказания. – Спб.: Издательство "Юридический центр Пресс", 1999. – С.272-277.
4. Энциклопедия уголовного права. Т. 9. Назначение наказания. – Издание профессора Малинина – СПб ГКА., 2008. – С. 429-304.

Тема 10. Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за сукупністю злочинів.

1. Особливості призначення додаткових покарань за сукупністю злочинів.
2. Порядок призначення покарання, якщо після постановлення вироку в справі буде встановлено, що засуджений винен ще і в іншому злочині, вчиненому ним до постановлення попереднього вироку.
3. Особливості призначення окремих видів покарань за сукупністю злочинів.
4. Типові помилки, що мають місце в судовій практиці, при призначенні покарання за сукупністю злочинів.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Бажанов М.И. Назначение наказания по совокупности преступлений и совокупности приговоров: Учеб. Пособие. – Х.: Юрид. ин-т, 1977. – 49 с.
2. Бажанов М.И. Множественность преступлений по уголовному праву Украины. – Х.: "Право", 2000. – 128 с.
3. Благов Е.В. Применение специальных начал назначения уголовного наказания. – М.: Издательство "Юрлитинформ", 2007. – С. 208-241.
4. БорисовФ., Ракшаковская И. Сложение разнородных наказаний // Социалистическая законность. – 1971. – № 2. – С. 51-52.
5. Горелик А.С. Назначение наказания по совокупности. – Красноярск. книж. изд-во, 1975. – 272 с.
6. Горелик А.С. Наказание по совокупности преступлений и приговоров (принципы, законодательство, судебная практика. – Красноярск: Изд-во "Соло", 1991.- 192с.
7. Дуюнов В.К. Проблемы уголовного наказания в теории, законодательстве и судебной практике. – Курск: Изд-во РОССИИ, 2000. – 504 с.
8. Жиикина Е.Ю. Назначение наказания по совокупности преступлений и совокупности приговоров. – Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – Краснодар, 2002.- 18 с.
9. Зінченко І.О., Тютюгін В.І. Множинність злочинів: поняття, види, призначення покарання: Монографія / За заг. Ред.. проф.. Тютюгіна В.І. – Харків: "Фіні", 2008. – 336 с.
10. Ленау М. Назначение наказания по совокупности преступлений // Советская юстиция. – 1970. – № 20. – С.16-17.
11. МаксимовС., Марченко С. Назначение наказания по совокупности преступлений // Советская юстиция. – 1971. – № 6. – С.12-15.
12. Малков В.П. Совокупность преступлений (вопросы квалификации и назначения наказания). – Казань: Изд-во Казанск. ун-та, 1974. – 308 с.
13. Никифоров А.С. Совокупность преступлений. – М.: Юрид. лит., 1965. – 134 с.

14. Семериева И.К., Новоселов Г.П., Николаева З.А. Множественность преступлений: квалификация и назначение наказания: Учеб. Пособие. – Свердловск: Юрид. ин-т, 1990. – 84 с.
15. Становский М. Назначение наказаний при совокупности преступлений // Советская юстиция. – 1990. – №4. – С. 7.
16. Становский М.Н. Назначение наказания. – Спб.: Издательство "Юридический центр Пресс", 1999. – С. 314-358.
17. Стрижевська А.А. Сукупність злочинів за кримінальним правом України. – Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2007. – 20 с.
18. Стручков Н.А. Назначение наказания при совокупности преступлений. – М.: Госюриздат, 1957. – 144 с.
19. Тютюгин В.И. Назначение разнородных основных наказаний по совокупности преступлений // Проблемы соц. законности. – Х.: "Вища школа". – 1978. – Вып. 3. – С. 66-73.
20. Тютюгін В. Призначення додаткових покарань за сукупністю злочинів // Радянське право. – 1982. – № 7. – С. 57-60.
21. Тютюгін В. І. Призначення покарання при вчиненні кількох злочинів та кількома вироками: Конспект лекцій. – Х.: Укр. юрид. академія, 1992. – 22 с.
22. Шмелев В.Ф. Уголовная ответственность при совокупности преступлений. – Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – М., 1992. – 20 с.
23. Энциклопедия уголовного права. Т. 9. Назначение наказания. – Издание профессора Малинина – СПб ГКА., 2008. – С. 643-668.
24. Юшков Ю.Н. Назначение наказания по совокупности преступлений и приговоров. – М.: Юрид. лит., 1975. – 88 с.
25. Яковлев А.М. Совокупность преступлений по советскому уголовному праву. – М.: Госюриздат, 1960. – 120 с.
26. Яшинова Н.Ф. О назначении наказания при совокупности преступлений по советскому уголовному праву. – Уч. записки Харьк. юрид. ин-та. – Вып. VI. – 1955. – С. 10-17.

Тема 11. Теоретичні та практичні проблеми призначення покарання за сукупністю вироків.

1. Особливий порядок визначення остаточного покарання за сукупністю вироків, коли призначені за окремі злочини різні види покарань не можуть бути складені.
2. Особливості призначення додаткових покарань за сукупністю вироків.
3. Особливості призначення окремих видів покарань за сукупністю вироків.
4. Порядок призначення покарання у випадку, коли засуджений після постановлення вироку, але до повного відбуття покарання вчинив два або більше злочинів.

Типові помилки, що мають місце в судовій практиці, при призначенні покарання за сукупністю вироків.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Бажанов М.И. Назначение наказания по совокупности преступлений и совокупности приговоров: Учеб. Пособие. – Х.: Юрид. ин-т, 1977. – 49 с.
2. Бажанов М.И. Множественность преступлений по уголовному праву Украины. – Х.: "Право", 2000. – 128 с.

3. Благов Е.В. Применение специальных начал назначения уголовного наказания. – М.: Издательство "Юрлитинформ", 2007. – С. 241-266.
4. Горелик А.С. Наказание по совокупности преступлений и приговоров (принципы, законодательство, судебная практика. – Красноярск: Изд-во "Соло", 1991.- 192с.
5. Жиикина Е.Ю. Назначение наказания по совокупности преступлений и совокупности приговоров. – Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – Краснодар, 2002.- 18 с.
6. Малков В.П., Чернова Т. Г. Совокупность приговоров и применение наказания: вопросы законодательного регулирования, теории и практики. – Казань: Изд-во "Таглитат", 2003. – 176 с.
7. Становский М.Н. Назначение наказания. – Спб.: Издательство "Юридический центр Пресс", 1999. – С. 358.-373.
8. Тютюгін В. Призначення додаткових покарань за сукупністю вироків // Радянське право. – 1982. – № 1. – С. 56-57.
9. Тютюгін В. І. Призначення покарання при вчиненні кількох злочинів та кількома вироками: Конспект лекцій. – Х.: Укр. юрид. академія, 1992. – 22 с.
10. Чернова Т., Малков В. Назначение наказания по совокупности приговоров // Российская юстиция. – 1999. – № 10. – С. 46-48.
11. Энциклопедия уголовного права. Т. 9. Назначение наказания. – Издание профессора Малинина – СПб ГКА., 2008. – С. 668-695.
12. Юшков Ю.Н. Назначение наказания по совокупности преступлений и приговоров. – М.: Юрид. лит., 1975. – 88 с.

Тема 12. Особливості призначення покарання неповнолітнім.

1. Особливості призначення покарання неповнолітньому за незакінчений злочин.
2. Особливості призначення покарання неповнолітньому за злочин, вчинений неповнолітнім у співучасті.
3. Проблеми призначення покарання неповнолітньому за сукупністю злочинів.
4. Проблеми призначення покарання неповнолітньому за сукупністю вироків.

Література і матеріали для самостійної підготовки:

1. Алемаксин М.А. О структуре личности несовершеннолетних правонарушителей // Вопросы изучения и предупреждения правонарушителей несовершеннолетних: Сб. науч. тр. / Отв. ред. В.Н. Кудрявцев. – М.: 1970. – С. 92-94.
2. Антонян Ю.М. Социальная среда и формирование личности преступника (неблагоприятные влияния на личность в микросреде). – М.: Академия МВД СССР, 1975. – 160 с.
3. Астемиров З.А. Уголовная ответственность и наказание несовершеннолетних. – М.: Юрид. л-ра, 1970. – 125 с.
4. Бабаев М.М. Индивидуальные наказания несовершеннолетним. – М.: Юрид. лит., 1968. – 120 с.
5. Березовська Н.Л. Виправні роботи і їх застосування до неповнолітніх // Актуальні проблеми держави і права : Зб. Наук. праць. – Одеса: Юридична література, 2002. – Вип. 15. – С. 25-29.

6. Бородин С.В., Носкова Н.А. Задержка психического развития и ее влияние на уголовную ответственность // Криминологические и уголовно-правовые идеи борьбы с преступностью / Рекол.: С.В. Бородин, В.В. Лунеев, Г.Л. Кригер, Н.А. Носкова. – М.: Ин-т государства и права РАН, 1996. – С. 53-59.
7. Бурдін В.М. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх в Україні. – К.: Атіка, 2004. – 240 с.
8. Гаверов Г.С. Проблемы наказания несовершеннолетних преступников. – Иркутск: Изд-во Иркутского ун-та, 1986. – 232 с.
9. Гаверов Г.С. Проблемы назначения наказания и их применение к несовершеннолетним // Проблемы борьбы с преступностью: Сб. науч. тр. МВД СССР. – Омск: Омская высшая школа милиции, Иркутский гос. ун-т им. А.А. Жданова, 1978. – С. 27-37.
10. Гюльалиева Р.А., Мовсунов Д.Г. Вопросы практики назначения наказания несовершеннолетним // Вопросы уголовно- правовой борьбы с преступлениями несовершеннолетних / Ред. кол. Т.М. Кафаров, Ф.Ю. Самандаров, Р. А. Гюльалиева. – Баку: Азербайджанский гос. ун-т, 1987. – С. 11-21.
11. Застосування кримінальних заходів до неповнолітніх правопорушників / Відп. ред.. О.Я. Светлов. – К.: Наукова думка, 1974. – 78 с.
12. Игошев К.Е. Опыт социально-психологического анализа личности несовершеннолетних правонарушителей. – М.: Высшая школа, 1967. – 80 с.
13. Кобзарь И.А. Уголовная ответственность и наказание несовершеннолетних по новому уголовному законодательству: Дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – М., 1998. – 220 с.
14. Кривоченко Л.Н. Борьба с преступностью несовершеннолетних по советскому уголовному праву: Автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Харьк. юрид. ин-т. – Х., 1967. – 26 с.
15. Малков В.П. Подстрекательство несовершеннолетних к совершению преступления или привлечение несовершеннолетних к участию в преступлении как обстоятельство, отягчающее ответственность. – В кн.: Проблемы совершенствования уголовного законодательства на современном этапе. – Свердловск, 1985.
16. Сабилов И.М. Особенности назначения наказания несовершеннолетним (по материалам Республики Узбекистан) Автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Ташкент. гос.ун-т. – Ташкент, 1992. – 32 с.
17. Сабо А. Некоторые вопросы уголовной ответственности и системы наказаний по делам несовершеннолетних (оттиск на русском языке). – Будапешт: 1961. – По кн.: З.А. Астемиров. Уголовная ответственность и наказание несовершеннолетних. – М.: Юрид. л-ра, 1970. – 125 с.
18. Скрябин М.А. Общие начала назначения наказания и их применение к несовершеннолетним. – Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1988. – 128 с.
19. Судова практика у справах про злочини неповнолітніх і втягнення їх у злочинну діяльність // Вісник Верховного Суду України. – 2003. - № 4 (38). – С. 12-35.
20. Чернышев А.И. Особенности преступлений и наказаний несовершеннолетних по советскому уголовному праву: Дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – Томск, 1970. – 416 с.
21. Чугаев А.П. Индивидуализация ответственности за преступления и ее особенности по делам несовершеннолетних. – Краснодар: Кубанский гос. ун-т, 1979. – 96 с.
22. Яценко С.С. Інститут кримінальної відповідальності неповнолітніх: світовий досвід і питання вдосконалення українського законодавства // Правова система України: теорія і практика: Тези доповідей і наукових повідомлень науково-практичної конференції (Київ, 7-8 жовтня 1993 р.). – К.: 1993. – С.467-468.